

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی "کار گروه توانمندسازی اعضای هیئت علمی"

موضوع: موانع توسعه مطالعات پژوهش در آموزش، در دانشگاه های علوم پزشکی زمان مطالعه: ۱۰ دقیقه

تحقیقات پژوهش در آموزش به یک سری پژوهش گفته می شود که در آن پژوهشگران، حیطه های مختلف آموزشی از قبیل روش های تدریس، سبک های یادگیری دانشجویان، آموزش اساتید و غیره را مورد ارزیابی قرار می دهند. انجام این گونه تحقیقات، با توجه به این که منجر به شناخت مشکلات آموزشی دانشگاه ها و رفع این مشکلات می گردد از اهمیت ویژه ای برخوردار است. از طرفی مطالعات نشان می دهد تحقیقات کافی در این زمینه صورت نمی گیرد و آمار طرح های تصویب شده در این زمینه در بسیاری از دانشگاه ها بسیار پایین بوده و سمت و سوی خاصی ندارد.

طبق نتایج بدست آمده از دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد و دانشگاه های شهر کرمان، شرکت کنندگان کمبود وقت و مشغله زیاد را از موانع مهم انجام پژوهش ذکر نموده بودند. به نظر می رسد مشکل کمبود وقت و مشغله زیاد اساتید که یکی از موانع مهم انجام پژوهش می باشد، که به دلیل محدودیت دانشگاها در جذب مدرسین جدید به طور کامل قابل مرتفع شدن نباشد. نکته مهم دیگری که سایر مطالعات نیز روی آن تأکید داشتند عدم انگیزه و علاقه کافی برای انجام پژوهش در زمینه آموزش می باشد.

در مطالعه ی فرمانبر و همکاران در خصوص موانع تحقیق در اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی گیلان، مهمترین موانع شخصی اجتماعی در انجام این تحقیقات عدم وجود جو مناسب فکری و حمایت معنوی مناسب بوده است. اگر مسوولان دانشگاه از اهمیت تحقیقات آگاه باشند تمایل بیشتری نسبت به انجام این نوع مطالعات نشان خواهند داد.

نتایج پژوهش های دیگر در این زمینه نشان می دهد که درصد قابل توجهی از وقت اعضای هیات علمی دانشگاه های علوم پزشکی صرف تدریس و ارائه خدمات بالینی می شوند. به همین دلیل اکثر اعضای هیات علمی شاغل، در دانشگاه های علوم پزشکی در کشورهای در حال توسعه وقت کافی برای انجام تحقیقات در جهت بهبود امور آموزشی را ندارند.

بیشترین مشکلات اظهار شده توسط اساتید به ترتیب عبارت بود از: تمایل بیش تر اساتید به پژوهش در حیطه کاری خود، پرمشغله بودن اساتید و نداشتن وقت کافی برای ارائه طرح های پژوهش در آموزش، فقدان قوانین مناسب جهت مجاب نمودن اساتید به ارائه طرح های پژوهش در آموزش، کم بودن تعداد اعضای هیات علمی، عدم اطلاع اساتید از وجود برنامه مشاوره در زمینه پژوهش در آموزش در مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی و عدم آشنایی کافی اساتید با مقوله پژوهش بود.

به نظر می رسد به دلیل عدم آشنایی اساتید با مقوله پژوهش در آموزش، برگزاری کارگاه های پژوهش در آموزش به نحو مناسبی می تواند تاثیرگذار باشد. از طرفی با جذب اعضای هیات علمی بیشتر و همچنین راهکارهایی چون تشویقی به مقالات آموزش در پژوهش می تواند راهکارهای مناسبی باشد.

منابع:

۱. راز خطیبی، محمدجعفر رضایی، یدالله زارع زاده، شاهرخ ابن رسولی. علل استقبال کم اساتید دانشگاه علوم پزشکی کردستان از پژوهش در آموزش از دیدگاه خودشان. ۱۴۰۱؛ ۱۴(۱۲): ۱۱۰۳-۶.

گردآوری: حمیدرضا صفری

مردادماه ۱۴۰۲

شماره نهم

سال دوم